

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
สารบัญแผนภูมิ	ช
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
การจัดหมู่หนังสือ	1
ความหมายของการจัดหมู่หนังสือ	1
ความสำคัญของการจัดหมู่หนังสือ	2
วัตถุประสงค์ของการจัดหมู่หนังสือ	4
ประโยชน์ของการจัดหมู่หนังสือ	5
ประวัติการจัดหมู่	6
ประวัติการจัดหมู่หนังสือในต่างประเทศ	6
ประวัติการจัดหมู่หนังสือในประเทศไทย	10
ระบบการจัดหมู่	16
ประเภทของการจัดหมู่	16
แนวคิดพื้นฐานของระบบจัดหมู่	17
สัญลักษณ์	17
ประเภทของระบบการจัดหมู่หนังสือ	18
เกณฑ์การคัดเลือกแผนการจัดหมู่ที่ดี	19
หลักทั่วไปในการจัดหมู่หนังสือ	21
การจัดหมู่หนังสือแบบกว้างและแบบแคบ	24
สรุป	25
แบบฝึกหัด	26

	หน้า
บทที่ 2 การบริหารงานจัดหมู่หนังสือ	27
งานจัดหมู่หนังสือ	27
การบริหารงาน	21
หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานจัดหมู่หนังสือ	33
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	33
บุคลากรที่ทำหน้าที่จัดหมู่หนังสือ	33
สรุป	41
แบบฝึกหัด	42
บทที่ 3 หัวเรื่องและแหล่งข้อมูลสำหรับพิจารณากำหนดเลขหมู่และหัวเรื่อง	43
หัวเรื่อง	43
ความหมายของหัวเรื่อง	44
การสืบค้นโดยการใช้หัวเรื่อง	44
ลักษณะของหัวเรื่องที่ดี	45
วัตถุประสงค์ในการกำหนดหัวเรื่อง	46
วิธีกำหนดหัวเรื่อง	46
ความแตกต่างระหว่างเลขหมู่กับหัวเรื่อง	47
การพิจารณาเลือกใช้หัวเรื่อง	48
คำที่สามารถกำหนดขึ้นใช้เป็นหัวเรื่องได้	49
ประเภทของหัวเรื่อง	50
ข้อควรพิจารณาในการกำหนดหัวเรื่องหนังสือบางประเภท	52
คำอธิบาย เครื่องหมาย รายการ โยงที่พบในคู่มือกำหนดหัวเรื่อง	55
คู่มือกำหนดหัวเรื่อง	60
แหล่งข้อมูลสำหรับการพิจารณากำหนดเลขหมู่และหัวเรื่อง	65
สรุป	72
แบบฝึกหัด	73

	หน้า
บทที่ 4 ระบบการจัดหมู่หนังสือ	75
การจัดหมู่	75
ระบบทศนิยมของควิวี่	76
ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	76
ระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน	77
ระบบทศนิยมสากล	82
ระบบขยายของกัตเตอร์	85
ระบบหัวเรื่องของบราวน์	87
ระบบบรรณานุกรมของบริสส์	89
ระบบโคลอน	91
สรุป	93
แบบฝึกหัด	94
บทที่ 5 การจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของควิวี่	95
ประวัติ	95
แผนการจัดหมู่ระบบทศนิยมของควิวี่	96
แนวคิดพื้นฐานของแผนการจัดหมู่	96
ลักษณะของแผนการจัดหมู่	98
สัญลักษณ์ของระบบ	100
โครงสร้างของแผนการจัดหมู่	100
ตารางช่วย	103
ลักษณะโดยทั่วไปของเลขจากตารางช่วย	105
กรณีสัมพันธ์	105
เครื่องหมายในแผนการจัดหมู่	106

	หน้า
บทที่ 5 การจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของดิวอี้ (ต่อ)	
การสร้างเลขหมู่ตามระบบทศนิยมของดิวอี้	107
การเพิ่มเลขจากตารางช่วยที่ 1	108
การเพิ่มเลขจากตารางช่วยที่ 2-7	112
การเพิ่มเลขจากหมวดหมู่อื่น	132
การเพิ่มเลขโดยใช้ตารางภายในเลขหมู่	138
ข้อดีและข้อเสียของระบบ	140
สรุป	141
แบบฝึกหัด	142
บทที่ 6 การจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	145
ประวัติ	145
แผนการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	148
ลักษณะแผนการจัดหมู่	149
การจัดลำดับเนื้อหาวิชาของระบบ	155
โครงสร้างของตารางจำแนกเลขหมู่	156
สัญลักษณ์ของระบบ	167
เครื่องมือช่วยค้นเลขหมู่ในระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	167
วิธีการกำหนดเลขหมู่ในระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	168
การกำหนดเลขหมู่โดยตรงจากตารางเลขหมู่	168
การกำหนดเลขหมู่โดยเพิ่มสัญลักษณ์เลขคัตเตอร์	169
การกำหนดเลขหมู่โดยการกระจายเลขหมู่จากตารางช่วย	180
การกำหนดเลขหมู่โดยการกระจายภายในเลขหมู่	189
การกำหนดเลขหมู่โดยการแบ่งย่อยแบบเดียวกัน	191

	หน้า
บทที่ 6 การจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (ต่อ)	
เลขเรียกหนังสือในระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	193
ข้อดีและข้อเสียของระบบ	199
สรุป	200
แบบฝึกหัด	201
บทที่ 7 การกำหนดเลขเรียกหนังสือ	205
เลขเรียกหนังสือ	205
ความหมาย	205
ส่วนประกอบของเลขเรียกหนังสือ	206
สัญลักษณ์อื่นๆ ที่เลขเรียกหนังสือ	207
คู่มือกำหนดเลขผู้แต่ง	210
การกำหนดตัวอักษรเป็นสัญลักษณ์แทนการจัดหมวดหมู่	219
การจัดเรียงหนังสือ	220
สรุป	223
แบบฝึกหัด	225

	หน้า
บทที่ 8 เครื่องมือช่วยปฏิบัติงานกำหนดเลขหมู่และหัวเรื่อง	229
ปัญหาการปฏิบัติงาน	229
วิธีแก้ปัญหของห้องสมุดในต่างประเทศ	230
วิธีแก้ปัญหของห้องสมุดในประเทศไทย	235
เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการกำหนดเลขหมู่และหัวเรื่อง	246
ฐานข้อมูลออนไลน์	246
ฐานข้อมูลซีดีรอม	247
เครือข่ายอินเทอร์เน็ต	251
สรุป	281
แบบฝึกหัด	282
บรรณานุกรม	283

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 โครงสร้างงานห้องสมุดโดยแบ่งออกเป็น 3 งาน	27
แผนภูมิที่ 2.2 โครงสร้างระบบงานห้องสมุดโรงเรียนขนาดเล็ก	28
แผนภูมิที่ 2.3 โครงสร้างระบบงานหอสมุดแห่งชาติของไทย	30
แผนภูมิที่ 2.4 โครงสร้างระบบงานห้องสมุดมหาวิทยาลัย	31
แผนภูมิที่ 2.5 โครงสร้างระบบงานสำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏเทพสตรี	32
แผนภูมิที่ 2.6 ขั้นตอนการปฏิบัติงานจัดหมู่ กำหนดหัวเรื่อง และทำรายการ โดยภาพรวม	35
แผนภูมิที่ 2.7 ขั้นตอนการปฏิบัติงานจัดหมู่ กำหนดหัวเรื่อง และทำรายการในระบบเดิม	36
แผนภูมิที่ 2.8 ขั้นตอนการปฏิบัติงานจัดหมู่ กำหนดหัวเรื่อง และทำรายการในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (ปัจจุบัน)	37
แผนภูมิที่ 2.9 ขั้นตอนการปฏิบัติงานจัดหมู่ กำหนดหัวเรื่อง และทำรายการ เฉพาะหนังสือที่พบรายการจากฐานข้อมูล ที่เป็นฉบับซ้ำหรือเป็นรายการที่ใกล้เคียงกัน	38

สารบัญภาพ

		หน้า
รูปที่ 3.1	หัวเรื่องภาษาไทย ของพวา พันธุ์เมฆา, 2542.	61
รูปที่ 3.2	หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของสมาคมห้องสมุด แห่งประเทศไทย, 2525.	62
รูปที่ 3.3	หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย. จัดทำโดย คณะทำงาน กลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบัน อุดมศึกษา, 2538.	63
รูปที่ 3.4	หัวเรื่องและวิธีกำหนดหัวเรื่องสำหรับวัสดุสารนิเทศภาษาไทย ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.	64
รูปที่ 3.5	Sears List of Subject Headings, 1997.	64
รูปที่ 3.6	Library of Congress Subject Headings, 2000.	65
รูปที่ 5.1	แผนการจัดหมู่ระบบทศนิยมของคิวอี้ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 21, 1996.	99
รูปที่ 5.2	แผนการจัดหมู่ระบบทศนิยมของคิวอี้ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 21 ฉบับแปลเป็นภาษาไทย โดย พวา พันธุ์เมฆา, 2541.	99
รูปที่ 5.3	ตัวอย่างดรรชนีสัมพันธ์ของระบบทศนิยมของคิวอี้	106
รูปที่ 6.1	แผนการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	149
รูปที่ 7.1	ตารางเลขผู้แต่งหนังสือภาษาไทยสำเร็จรูปของหอสมุดแห่งชาติ, 2542.	213
รูปที่ 8.1	ตัวอย่างบัตรรายการสำเร็จรูปของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	231
รูปที่ 8.2	ตัวอย่างข้อมูลบัตรรายการในสิ่งพิมพ์ของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	234
รูปที่ 8.3	ตัวอย่างบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ ของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ	237
รูปที่ 8.4	ตัวอย่างหนังสือดีสำหรับห้องสมุด ของคณะกรรมการพัฒนา หนังสือแห่งชาติ และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ	238

	หน้า
รูปที่ 8.5 ตัวอย่างรายชื่อหนังสือใหม่ ของสำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต	239
รูปที่ 8.6 ตัวอย่างบรรณานุกรมแห่งชาติ ของหอสมุดแห่งชาติ	241
รูปที่ 8.7 ตัวอย่างข้อมูลบัตรรายการในสิ่งพิมพ์ ของหอสมุดแห่งชาติ	243
รูปที่ 8.8 ตัวอย่างข้อมูลบัตรรายการในสิ่งพิมพ์ ของสำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	244
รูปที่ 8.9 ตัวอย่างข้อมูลบัตรรายการในสิ่งพิมพ์ สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	245
รูปที่ 8.10 ตัวอย่างรายการทรัพยากรสารสนเทศที่สืบค้นจากฐานข้อมูล ซีดีรอม LaserQuest ในรูปแบบของ MARC	249